

Κατευθυντήριες γραμμές για τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης και την ετοιμότητα στη διαδικασία ασύλου

Επιχειρησιακά πρότυπα και δείκτες

Κατευθυντήριες γραμμές για τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης και την ετοιμότητα στη διαδικασία ασύλου

Επιχειρησιακά πρότυπα και δείκτες

Μάιος 2024

Στις 19 Ιανουαρίου 2022 η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) αντικαταστάθηκε από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA). Κάθε αναφορά στην EASO, καθώς και στα προϊόντα και στα όργανα της EASO, θα πρέπει να εκλαμβάνεται ως αναφορά στον EUAA.

Ημερομηνία σύνταξης: Οκτώβριος 2023

Ούτε ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA) ούτε οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργεί εξ ονόματος του EUAA ευθύνεται για ενδεχόμενη χρήση των παρακάτω πληροφοριών.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2026

Print	ISBN 978-92-9410-474-8	doi: 10.2847/4701943	BZ-04-23-964-EL-C
PDF	ISBN 978-92-9410-473-1	doi: 10.2847/1774631	BZ-04-23-964-EL-N

© Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA), 2024

Εικονογράφηση εξωφύλλου cagkansayin © Getty Images, 2021.

Η αναπαραγωγή επιτρέπεται εφόσον αναφέρεται η πηγή. Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή στοιχείων τα οποία δεν ανήκουν στον EUAA, ενδέχεται να απαιτείται άδεια απευθείας από τους κατόχους των σχετικών δικαιωμάτων.

Σχετικά με τον οδηγό

Γιατί δημιουργήθηκε ο παρών οδηγός; Αποστολή του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA) είναι να διευκολύνει και να υποστηρίζει τις δραστηριότητες των κρατών μελών της ΕΕ και των συνδεδεμένων χωρών Σένγκεν [χώρες ΕΕ+ ⁽¹⁾] για την εφαρμογή του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου. Σύμφωνα με τον γενικό του στόχο να προωθεί την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου και να διευκολύνει τη σύγκλιση, ο EUAA αναπτύσσει κοινά πρότυπα διαδικασιών και δείκτες, κατευθυντήριες γραμμές και πρακτικά εργαλεία.

Πώς εκπονήθηκε ο παρών οδηγός; Ο παρών οδηγός είναι το αποτέλεσμα κοινής προσπάθειας εμπειρογνομόνων της γερμανικής Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Μετανάστευσης και Προσφύγων και του EUAA, με την πολύτιμη συμβολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης ⁽²⁾. Ο EUAA διευκόλυνε και συντόνισε την εκπόνηση του οδηγού. Πριν από την οριστικοποίηση του οδηγού, πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με όλες τις χώρες ΕΕ+ μέσω του δικτύου διαδικασιών ασύλου του EUAA. Ο EUAA θα ήθελε να ευχαριστήσει τα μέλη της ομάδας εργασίας των οποίων η γνώμη ζητήθηκε κατά τη διάρκεια της εκπόνησης του παρόντος οδηγού: Diana-Beatrice Bercht, Frank Hauenstein και Dieter Kerwer.

Σε ποιον απευθύνεται ο παρών οδηγός; Ο παρών οδηγός απευθύνεται κυρίως στο προσωπικό που είναι υπεύθυνο για τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης στη διαδικασία ασύλου, καθώς και στους υπευθύνους χάραξης πολιτικής που εργάζονται στις εθνικές αποφαινόμενες αρχές στον τομέα της διεθνούς προστασίας στο πλαίσιο της ΕΕ.

Πώς συνδέεται ο παρών οδηγός με την εθνική νομοθεσία και πρακτική; Πρόκειται για ένα ήπιο εργαλείο σύγκλισης. Ο οδηγός δεν είναι νομικά δεσμευτικός και αντικατοπτρίζει τα από κοινού συμφωνηθέντα πρότυπα, όπως εγκρίθηκαν από το διοικητικό συμβούλιο του EUAA στις 6 Μαΐου 2024.

Πώς συνδέεται ο παρών οδηγός με άλλα εργαλεία του EUAA; Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με τα επιχειρησιακά πρότυπα και τους δείκτες του EUAA σχετικά με τη διαδικασία ασύλου ⁽³⁾, καθώς και με το έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης στο πλαίσιο της υποδοχής ⁽⁴⁾. Όλα τα πρακτικά εργαλεία του EUAA είναι διαθέσιμα στο κοινό στον δικτυακό τόπο του EUAA: <https://euaa.europa.eu/practical-tools-and-guides>

Δήλωση αποποίησης ευθύνης

Ο παρών οδηγός καταρτίστηκε με την επιφύλαξη της αρχής ότι μόνο το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να δώσει έγκυρη ερμηνεία του δικαίου της ΕΕ.

⁽¹⁾ Τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ, μαζί με την Ελβετία, την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία.

⁽²⁾ Ο οριστικοποιημένος οδηγός δεν αντικατοπτρίζει απαραίτητα τις θέσεις της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης.

⁽³⁾ EASO, [Κατευθυντήριες γραμμές της EASO για τη διαδικασία ασύλου: επιχειρησιακά πρότυπα και δείκτες](#), Σεπτέμβριος 2019.

⁽⁴⁾ EASO, [Κατευθυντήριες γραμμές της EASO σχετικά με τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης στο πλαίσιο της υποδοχής](#), Μάρτιος 2018.

Περιεχόμενα

Κατάλογος συντομογραφιών.....	5
Εισαγωγή	6
Κατευθυντήριες αρχές.....	9
Διακυβέρνηση και διαδικασίες λήψης αποφάσεων.....	10
Πρότυπο 1. Μονάδα ή ομάδα έκτακτης ανάγκης και ετοιμότητας.....	10
Πρότυπο 2. Σενάρια	11
Επιχειρησιακή εφαρμογή: η πρακτική εφαρμογή του σχεδίου.....	15
Πρότυπο 3. Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης.....	15
Πρότυπο 4. Εκπαίδευση και Κατάρτιση	17
Πρότυπο 5. Εσωτερικός συντονισμός.....	18
Πρότυπο 6. Εξωτερικός συντονισμός και επικοινωνία.....	21
Προσωπικές και υλικές ικανότητες αναβάθμισης.....	23
Πρότυπο 7. Ανθρώπινοι πόροι.....	23
Πρότυπο 8. Χώροι εργασίας.....	26
Πρότυπο 9. Διαδικασίες προμηθειών.....	27
Πρότυπο 10. Τεχνικός εξοπλισμός.....	28
Πρότυπο 11. Υπηρεσίες διερμηνείας	28
Αξιολόγηση και δοκιμή του σχεδίου	29
Πρότυπο 12. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των σχεδίων	29
Παράρτημα 1. Παράδειγμα πίνακα ενεργειών	32
Παράρτημα 2. Παράδειγμα πίνακα «αρμόδιοι, υπόλογοι, συμβουλευόμενοι και ενημερωμένοι».....	33
Παράρτημα 3. Παράδειγμα καταλόγου ενδιαφερόμενων μερών / επαφών.....	34

Κατάλογος συντομογραφιών

Συντομογραφία	Ορισμός
ΕΥΑΑ	Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο
Κράτη μέλη	Κράτη μέλη της ΕΕ
Χώρες ΕΕ+	Κράτη μέλη της ΕΕ και συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν

Εισαγωγή

Η μετανάστευση αποτελεί δυναμικό και σύνθετο φαινόμενο, το οποίο χαρακτηρίζεται από ταχείες και απροσδόκητες μεταβολές. Έχει καταστεί προφανές ότι οι αρχές ασύλου στα κράτη μέλη της ΕΕ και στις συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν (χώρες ΕΕ+) πρέπει να ενισχύσουν την ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν πιθανές ευμετάβλητες καταστάσεις, οι οποίες μπορούν να θέσουν τα συστήματα ασύλου των χωρών υπό υψηλή πίεση. Είναι πολύ σημαντικό να ενισχυθεί η ετοιμότητα των αρχών ασύλου και η ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν καταστάσεις που δημιουργούν πιέσεις σε οργανωτικό επίπεδο.

Με τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης διασφαλίζεται η ταχεία, προσεκτική και καλά σχεδιασμένη αντιμετώπιση οποιασδήποτε ακραίας κατάστασης ή συμβάντος για το οποίο απαιτείται η λήψη ειδικών μέτρων έκτακτης ανάγκης. Ως εκ τούτου, θα πρέπει πάντα να πραγματοποιείται σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης όταν υπάρχει κίνδυνος «αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών» [κατάσταση έκτακτης ανάγκης ⁽⁵⁾]. Η κατάσταση αυτή είναι διαφορετική από την κατάσταση ετοιμότητας, κατά την οποία υπάρχουν επαρκείς πόροι που μπορούν να διατεθούν προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα συστήματα ασύλου στις χώρες ΕΕ+ είναι ανθεκτικά, καλά προετοιμασμένα και αποτελεσματικά σε καθημερινή βάση. Ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης εξασφαλίζει τη λειτουργικότητα των διαδικασιών ασύλου, διαφυλάσσοντας παράλληλα τα θεμελιώδη δικαιώματα των αιτούντων, όπως το δικαίωμα ασύλου ⁽⁶⁾ και την αρχή της μη επαναπροώθησης.

Τα σχέδια έκτακτης ανάγκης πρέπει να είναι πρακτικά, ρεαλιστικά και ευέλικτα ⁽⁷⁾. Κατά την εφαρμογή τους θα πρέπει να μετατρέπονται εύκολα σε επιχειρησιακό σχέδιο αντιμετώπισης. Το σχέδιο θα πρέπει να είναι ειδικού και όχι γενικού χαρακτήρα και να διαμορφώνεται με βάση τη διαδικασία. Τα σχέδια έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να αναπτύσσονται με βάση την ανάλυση κινδύνου και την εκτίμηση των αναγκών. Ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης θέτει τις βάσεις για τη διαχείριση μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης, αλλά δεν μπορεί να αντικαταστήσει τη διαχείριση αυτή. Ως εκ τούτου, πολλά από τα μέτρα που θα ενεργοποιηθούν κατά την εφαρμογή των σχεδίων έκτακτης ανάγκης πρέπει να έχουν καθοριστεί και να έχουν προετοιμαστεί εκ των προτέρων. Αυτό συνεπάγεται, για παράδειγμα, τη διενέργεια συντομότερων και στοχευμένων συνεντεύξεων ανάλογα με το προφίλ και την ιθαγένεια των αιτούντων ή τη διεξαγωγή εξ αποστάσεως συνέντευξης και διερμηνείας. Με αυτό τον τρόπο καθίσταται δυνατή η ταχεία προσαρμογή της διαδικασίας όταν υπάρχει κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Ο ενδεδειγμένος σχεδιασμός θα βελτιώσει την ποιότητα του σχεδίου έκτακτης ανάγκης και θα συμβάλει στην έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Τυχόν προσαρμογές στη νομοθεσία οι οποίες καθίστανται αναγκαίες βάσει του

⁽⁵⁾ Άρθρο 78 παράγραφος 3 της [ενοποιημένης απόδοσης της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#) (ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 47).

⁽⁶⁾ Άρθρο 18 του [Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#) (ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 391) (Χάρτης της ΕΕ).

⁽⁷⁾ ΕΑΣΟ, [Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΣΟ σχετικά με τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης στο πλαίσιο της υποδοχής](#), Μάρτιος 2018, σ. 9.

σχεδίου έκτακτης ανάγκης πρέπει να πραγματοποιούνται πριν από την έλευση της έκτακτης ανάγκης, ώστε να διασφαλίζεται ότι το σχέδιο έκτακτης ανάγκης είναι νομικά εκτελεστό. Για παράδειγμα, πολλές διοικήσεις ζητούν την εφαρμογή νομικών τροποποιήσεων προκειμένου να μπορούν να διεξάγουν διερμηνεία και/ή συνεντεύξεις εξ αποστάσεως. Πολύ σημαντική είναι επίσης και η ψηφιοποίηση του συστήματος. Τα ηλεκτρονικά αρχεία όχι μόνο καθιστούν τη διαδικασία πιο διαφανή και αποτελεσματική, αλλά θα διευκολύνουν επίσης την ακριβή, ταχεία και αποτελεσματική προσαρμογή του σχεδίου σε μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Ο σχεδιασμός δίνει στους ενδιαφερόμενους τον χρόνο να εξετάσουν και να απαντήσουν σε ορισμένα βασικά ερωτήματα όπως τα εξής:

- Τι θα μπορούσε να συμβεί και ποιες θα ήταν οι πιθανές συνέπειες;
- Ποιες ενέργειες και ποιοι πόροι θα απαιτούνταν;
- Με ποιον τρόπο θα μπορούσε να επιτευχθεί μεγαλύτερη ετοιμότητα;
- Τι συνέπειες θα μπορούσε να έχει το σχέδιο έκτακτης ανάγκης;

Πεδίο εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν πρότυπα και δείκτες σχετικά με τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης στη διαδικασία ασύλου. Τα εν λόγω πρότυπα και οι δείκτες λαμβάνουν υπόψη τις διαφορετικές δομές των αρχών ασύλου, καθώς και τις διαφορετικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων στις χώρες ΕΕ+. Δεν είναι δυνατή μια προσέγγιση ενιαίας αντιμετώπισης. Στόχος των κατευθυντήριων γραμμών είναι να βοηθήσουν τις χώρες ΕΕ+ να καταρτίσουν ή να επανεξετάσουν τα εθνικά τους σχέδια έκτακτης ανάγκης με βάση τα προτεινόμενα πρότυπα. Παρότι ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης μπορεί να είναι απαραίτητος για διάφορα πιθανά είδη καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εστιάζουν κυρίως σε καταστάσεις στις οποίες απαιτείται σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης λόγω μεγάλης εισροής αιτούντων διεθνή προστασία, κατά την οποία μπορεί να ανακύψουν περιορισμοί στους πόρους του συστήματος ασύλου.

Τα πρότυπα και οι δείκτες σχετικά με τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης για τη διαδικασία ασύλου επικεντρώνονται στις αρχές ασύλου και έχουν συνταχθεί με γνώμονα το προσωπικό των εν λόγω αρχών. Ωστόσο, υπάρχουν στοιχεία τα οποία μπορούν να έχουν εφαρμογή και σε άλλες αρχές που σχετίζονται με τη μετανάστευση ή αρχές που δεν σχετίζονται με τη μετανάστευση, καθώς και σε ένα ευρύ φάσμα προσωπικού, ανεξάρτητα από τον ρόλο του στις αρχές. Σχέδια έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να αναπτυχθούν σε όλους τους τομείς όπου ενδέχεται να αντιμετωπιστούν κρίσεις, όπως η περιβαλλοντική πολιτική, η μεταναστευτική πολιτική και η διαχείριση φυσικών κινδύνων (π.χ. πυρκαγιές, σεισμοί). Για την ανάπτυξη και την εφαρμογή σχεδίων έκτακτης ανάγκης σε όλους τους διαφορετικούς τομείς όπου ενδέχεται να αντιμετωπιστούν κρίσεις μπορούν να εφαρμοστούν παρόμοιες μεθοδολογίες, όπως προτείνεται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων κάθε τομέα.

Οι κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν ένα πλαίσιο για τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης μέσω προτύπων και δεικτών με στόχο τη βελτίωση της ετοιμότητας για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Παρέχουν επίσης καθοδήγηση για την εφαρμογή μηχανισμών συντονισμένης και αποτελεσματικής αντιμετώπισης. Ειδικότερα, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές καλύπτουν τη διαδικασία ασύλου σε πρώτο βαθμό, ξεκινώντας από την υποβολή και την καταχώριση μιας αίτησης διεθνούς προστασίας έως την κοινοποίηση της πρωτοβάθμιας απόφασης. Όπου χρειάζεται, έχουν προστεθεί πρόσθετες επεξηγήσεις για την αποσαφήνιση των προτύπων και των δεικτών.

Επισημαίνεται ότι οι χώρες ΕΕ+ δύνανται να θεσπίζουν ή να διατηρούν σε ισχύ ευνοϊκότερες διατάξεις σχετικά με τις διαδικασίες ασύλου των αιτούντων από αυτές που περιλαμβάνονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Το παρόν έγγραφο δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να εκληφθεί ως πρόσκληση υποβάθμισης των υφιστάμενων προτύπων. Αντιθέτως, παροτρύνει να τηρούνται, κατ' ελάχιστον, οι απαιτήσεις που παρατίθενται σε αυτό.

Πρότυπο	περιγράφει μια από κοινού συμφωνηθείσα πρακτική που θεωρείται εφικτή από όλα τα κράτη μέλη. Σκοπός των προτύπων είναι να διασφαλιστεί η εδραίωση δίκαιων και αποτελεσματικών συστημάτων ασύλου και υποδοχής σύμφωνα με τις διατάξεις του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου.
Δείκτης	είναι κάτι το οποίο μπορεί να παρατηρηθεί και/ή να μετρηθεί προκειμένου να αποδειχθεί αν πληρούνται οι απαιτήσεις του προτύπου διαδικασιών. Οι δείκτες που παρατίθενται κάτω από κάθε πρότυπο θα πρέπει να νοείται ότι ισχύουν σωρευτικά, χωρίς ιεράρχηση.
Πρόσθετη παρατήρηση	επισημαίνει συγκεκριμένα σημεία που χρήζουν προσοχής, ιδιαίτερες περιστάσεις ή εξαιρέσεις κατά την εφαρμογή του δείκτη. Με δεδομένες τις διαφορές στα εθνικά πλαίσια, η δυνατότητα εφαρμογής των πρόσθετων παρατηρήσεων ενδέχεται να διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών.
Ορθή πρακτική	σημαίνει πρακτικές τις οποίες τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να υιοθετήσουν στα εθνικά τους συστήματα, ακόμη και αν δεν συνιστούν από κοινού συμφωνηθείσες πρακτικές.

Το έγγραφο περιλαμβάνει τέσσερις ενότητες:

- [1. Διακυβέρνηση και διαδικασίες λήψης αποφάσεων](#)
- [2. Επιχειρησιακή εφαρμογή: η πρακτική εφαρμογή του σχεδίου](#)
- [3. Προσωπικές και υλικές ικανότητες αναβάθμισης](#)
- [4. Αξιολόγηση και δοκιμή του σχεδίου.](#)

Κατευθυντήριες αρχές

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές βασίζονται στις ακόλουθες κατευθυντήριες αρχές ⁽⁸⁾.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα.** Κάθε άνθρωπος πρέπει να τυγχάνει εκτίμησης και σεβασμού, ανεξάρτητα από την κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να εφαρμόζονται σύμφωνα με την Οικουμενική Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα ⁽⁹⁾, τη Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών ⁽¹⁰⁾, τον Χάρτη της ΕΕ, καθώς και τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.
- **Πρόσβαση σε ασύλο.** Το συνολικό δικαίωμα αίτησης ασύλου και τα δικαιώματα των ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, ανεξάρτητα από την κατάσταση, πρέπει να γίνονται σεβαστά, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και τον Χάρτη της ΕΕ. Πρέπει να διασφαλίζεται η ταχεία πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου και η συμμόρφωση με τις διαδικαστικές εγγυήσεις, καθώς και η ταχεία πρόσβαση στις συνθήκες υποδοχής ⁽¹¹⁾.
- **Λογοδοσία.** Η εφαρμογή του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης θα πρέπει να βασίζεται σε διαφανείς και δίκαιους κανόνες και διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Με την επιφύλαξη της ανάγκης συμμετοχής και άλλων φορέων για την εκτέλεση συγκεκριμένων καθηκόντων στο πλαίσιο των εθνικών συστημάτων ασύλου, η γενική ευθύνη για την επίτευξη των προβλεπόμενων αποτελεσμάτων βαρύνει την αρχή ασύλου.
- **Συνεργασία.** Ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης είναι αποτελεσματικότερος όταν πραγματοποιείται στο πλαίσιο μιας συμμετοχικής και συμπεριληπτικής διαδικασίας. Η συνεργασία στο πλαίσιο των αντίστοιχων εντολών και η εναρμόνιση των στόχων και των στρατηγικών με άλλες αρχές —ιδίως με την αρχή υποδοχής— και με τα ενδιαφερόμενα μέρη βελτιώνουν σημαντικά το αποτέλεσμα της αντίδρασης.

⁽⁸⁾ EASO, [Κατευθυντήριες γραμμές της EASO σχετικά με τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης στο πλαίσιο της υποδοχής](#), Μάρτιος 2018, σ. 10.

⁽⁹⁾ Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, [Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου](#), 10 Δεκεμβρίου 1948, 217 Α (III).

⁽¹⁰⁾ Συμβούλιο της Ευρώπης, [Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών](#), όπως τροποποιήθηκε με τα πρωτόκολλα αριθ. 11 και αριθ. 14, 4 Νοεμβρίου 1950, ETS 5.

⁽¹¹⁾ EUAA, [Guidance on Reception: Operational standards and indicators](#) (Κατευθυντήριες γραμμές για την υποδοχή: επιχειρησιακά πρότυπα και δείκτες), 2024.

Διακυβέρνηση και διαδικασίες λήψης αποφάσεων

Πρότυπο 1. Μονάδα ή ομάδα έκτακτης ανάγκης και ετοιμότητας

Ο ρόλος της ομάδας ή της μονάδας είναι να επιβλέπει τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης, δηλαδή να διασφαλίζει την ετοιμότητα ώστε, σε περίπτωση κατάστασης έκτακτης ανάγκης, να μπορούν να εφαρμοστούν τα προβλεπόμενα μέτρα αντίδρασης σύμφωνα με το σχέδιο έκτακτης ανάγκης. Επιπλέον, ο ρόλος της ομάδας είναι να αναπτύσσει και να βελτιώνει συνεχώς την αποτελεσματικότητα του σχεδίου.

Ο ακριβής αριθμός και η σύνθεση των μελών της ομάδας εξαρτώνται από το εθνικό πλαίσιο. Συνιστάται τα μέλη της ομάδας να διαθέτουν ολοκληρωμένη γνώση του θεσμικού οργάνου που εκπροσωπούν, καθώς και εκτενή γνώση της διαδικασίας ασύλου στην εκάστοτε χώρα ΕΕ+. Τα μέλη της ομάδας θα πρέπει κατά προτίμηση να διαθέτουν επιχειρησιακή εμπειρία, καθώς και εμπειρία εργασίας σε διαφορετικά περιβάλλοντα, όπως για παράδειγμα εμπειρία εργασίας στο εξωτερικό. Για την εξασφάλιση της συνέχειας, πρέπει να διασφαλίζεται η μεταφορά θεσμικών γνώσεων, ιδίως όταν αντικαθίστανται μέλη της ομάδας ή τοποθετούνται νέα μέλη. Οι μέθοδοι εργασίας της ομάδας, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης αρχείων, θα πρέπει να αποτυπώνονται σε εγχειρίδιο ή σε τυποποιημένες διαδικασίες λειτουργίας.

Πρότυπο 1. Υπάρχει μονάδα ή ομάδα έκτακτης ανάγκης και ετοιμότητας υπεύθυνη για τη διαχείριση και την επισκόπηση του σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης σε κεντρικό επίπεδο.

Δείκτες	Δείκτης 1.1. Έχουν καθοριστεί όροι αναφοράς που περιγράφουν την οργάνωση της ομάδας, καθώς και το περιεχόμενο και τη διάρκεια των καθηκόντων των μελών της.
	Δείκτης 1.2. Σε κεντρικό επίπεδο, η ομάδα διαχειρίζεται ένα δίκτυο σημείων αναφοράς σε κάθε τμήμα που συμμετέχει στον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης. • Πρόσθετες παρατηρήσεις: Η μονάδα ή η ομάδα έκτακτης ανάγκης και ετοιμότητας διαχειρίζεται επίσης ένα δίκτυο σημείων επαφής ή αναφοράς. Το εν λόγω δίκτυο καλύπτει όλα τα τμήματα που συμμετέχουν στον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης εντός της αρχής ασύλου και στα σημεία επαφής για τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης άλλων, σχετικών οργανισμών. Η μονάδα ή η ομάδα πραγματοποιεί συνάντηση με όλα τα σημεία αναφοράς τουλάχιστον μία φορά ετησίως ή περισσότερες, εάν κρίνεται απαραίτητο.
	Δείκτης 1.3. Έχουν καθοριστεί οι αρμοδιότητες και οι ευθύνες των μελών του δικτύου.
	Δείκτης 1.4. Έχει καθοριστεί η υποβολή εκθέσεων εντός της μονάδας ή της ομάδας έκτακτης ανάγκης και ετοιμότητας, καθώς και εντός του δικτύου.

Πρότυπο 2. Σενάρια

Καταρτίζεται σχέδιο σεναρίων για ένα εθνικό σύστημα ασύλου, ώστε να είναι προετοιμασμένο για μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης και για να μπορεί να αντιμετωπίσει μια ξαφνική αύξηση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Τα διάφορα σενάρια θα βοηθήσουν τις διοικήσεις να αναπτύξουν κατάλληλη στρατηγική αντίδρασης ανάλογα με το επίπεδο της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, να ενεργοποιήσουν ένα σύνολο αντίστοιχων μέτρων και να διασφαλίσουν ότι όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη γνωρίζουν τους ρόλους και τα καθήκοντά τους. Στα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη περιλαμβάνονται οι δημόσιοι λειτουργοί πρώτης επαφής, οι αρχές που είναι αρμόδιες για την καταχώριση και/ή την κατάθεση της αίτησης, η αρχή που είναι αρμόδια για τη διαδικασία του Δουβλίνου ⁽¹²⁾, η αποφαινόμενη αρχή, τα εφετεία και οι αρχές υποδοχής. Κατά την εκπόνηση του σχεδίου σεναρίων θα πρέπει να ζητείται η γνώμη των εν λόγω αρχών. Επίσης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι πιθανές επιπτώσεις των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στο ενδιαφερόμενο προσωπικό.

Το σχέδιο σεναρίων ορίζει πιθανά σενάρια, λαμβάνοντας υπόψη τον ημερήσιο αριθμό αφίξεων προσώπων που προτίθενται να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας (κατώτατα όρια) εντός καθορισμένου χρονικού πλαισίου (π.χ. σε εβδομαδιαία ή μηνιαία βάση) και λαμβάνοντας υπόψη άλλα γεγονότα που ενδέχεται να παρεμποδίσουν ή να διαταράξουν σοβαρά τη λειτουργία της διαδικασίας ασύλου. Τα σενάρια μπορούν να κάνουν διάκριση μεταξύ των καταστάσεων στις οποίες εφαρμόζονται ειδικές διαδικασίες, όπου ο όγκος υποθέσεων είναι πιθανό να οδηγήσει σε υψηλό ή χαμηλό ποσοστό αναγνώρισης, και των καταστάσεων στις οποίες νέοι σύνθετοι λόγοι που προβάλλονται για την υποβολή αιτήσεων απαιτούν επιπλέον έρευνα για τη χώρα καταγωγής, δικαστική ανάλυση και/ή πλαίσιο πολιτικής.

Για κάθε σενάριο διαμορφώνεται ένα σύνολο πιθανών μέτρων έκτακτης ανάγκης.

Πιθανοί τύποι μέτρων έκτακτης ανάγκης

Τα μέτρα έκτακτης ανάγκης περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα πιθανών μέτρων. Τα μέτρα έκτακτης ανάγκης περιλαμβάνουν την αναβάθμιση των πόρων (ενδεχομένως μέσω εξωτερικής υποστήριξης), αλλά δεν περιορίζονται σε αυτήν. Τα μέτρα έκτακτης ανάγκης περιλαμβάνουν, κατά πρώτο και κύριο λόγο, την ανακατανομή των καθηκόντων στους υφιστάμενους πόρους για τις δραστηριότητες που βρίσκονται υπό πίεση, καθώς και τον εξορθολογισμό των διαδικασιών ασύλου. Τα συγκεκριμένα μέτρα δεν συνεπάγονται αύξηση των πόρων.

Ο εξορθολογισμός των διαδικασιών ασύλου μπορεί να εφαρμοστεί με διάφορους τρόπους, ιδίως με την καθιέρωση ή την ενίσχυση ενός συστήματος δρομολόγησης (γνωστού και ως συστήματος διαλογής). Μέσω ενός συστήματος δρομολόγησης, οι νέες αιτήσεις διαφοροποιούνται όσο το δυνατόν νωρίτερα στη διαδικασία και δρομολογούνται σε διαφορετικές διαδρομές στο στάδιο της εξέτασης. Στόχος είναι να ενισχυθεί

⁽¹²⁾ Διαδικασίες σύμφωνα με τον [κανονισμό \(ΕΕ\) αριθ. 604/2013](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (αναδιатύπωση) (ΕΕ L 180 της 29.6.2013).

η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας εξέτασης. Το σύστημα δρομολόγησης μπορεί να σχεδιαστεί με διάφορους τρόπους και να περιλαμβάνει διαφορετικές διαδρομές, όπως:

- διαδρομή «προτεραιοποίησης» (π.χ. για τους ευάλωτους αιτούντες, υποθέσεις που είναι πιθανώς βάσιμες)·
- διαδρομή για «**ταχείες» διαδικασίες (ταχύρρυθμες)** (π.χ. αιτούντες από «ασφαλείς χώρες καταγωγής»)·
- διαδρομή για **συγκεκριμένο όγκο υποθέσεων ή προφίλ** (π.χ. όταν πρόκειται για σημαντικό όγκο υποθέσεων ως προς τον αριθμό τους και/ή η υπηρεσία διαθέτει εξειδικευμένο προσωπικό γι' αυτόν τον όγκο υποθέσεων)·
- διαδρομή για τη **διαδικασία παραδεκτού** (π.χ. για αιτούντες που έχουν ήδη λάβει διεθνή προστασία σε άλλο κράτος μέλος ή για μεταγενέστερες αιτήσεις)·
- διαδρομή για την «**τακτική» (κανονική) διαδικασία**, δηλαδή για περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν σε καμία από τις άλλες καθορισμένες διαδρομές.

Ο εξορθολογισμός της διαδικασίας ασύλου μπορεί επίσης να συνίσταται στην ανάπτυξη στρατηγικών ή εργαλείων για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, όπως είναι η κατάρτιση υποδειγμάτων ή καταλόγων ερωτήσεων για συγκεκριμένο όγκο υποθέσεων. Η καθιέρωση της εξ αποστάσεως καταχώρισης ή των εξ αποστάσεως συνεντεύξεων μπορεί επίσης να συμβάλει στον εξορθολογισμό της διαδικασίας ασύλου ⁽¹³⁾.

Ορθή πρακτική: σχέδιο σεναρίων με τρία πιθανά επίπεδα καταστάσεων έκτακτης ανάγκης (πράσινο, κίτρινο, κόκκινο)

Αποτελεί ορθή πρακτική σε ένα σχέδιο σεναρίων να προβλέπονται τρία επίπεδα καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Κάθε σενάριο συνδέεται με ένα χρώμα, για παράδειγμα πράσινο, κίτρινο και κόκκινο, και κάθε χρώμα υποδηλώνει το επίπεδο σοβαρότητας του σεναρίου.

- Το «πράσινο» επίπεδο αντιστοιχεί σε κατάσταση «κανονικής λειτουργίας», όπου δεν απαιτείται πρόσθετη ικανότητα. Είναι σημαντικό να οριστεί αυτό το «πράσινο» επίπεδο ως βασικό σενάριο, ώστε να είναι δυνατή η αξιολόγηση της κανονικής απόδοσης των διαφόρων παραγόντων που περιλαμβάνονται στον σχεδιασμό μέτρων έκτακτης ανάγκης.
- Το «κίτρινο» επίπεδο αντιστοιχεί σε μια κατάσταση κατά την οποία η εισροή αιτούντων ή ένα έκτακτο συμβάν απαιτεί τον εξορθολογισμό της διαδικασίας (π.χ. εφαρμογή μηχανισμού δρομολόγησης, δυνατότητα υπερωριακής απασχόλησης, ανακατανομή προσωπικού κ.λπ.), αλλά χωρίς να απαιτείται εξωτερική υποστήριξη.
- Το «κόκκινο» επίπεδο αντιστοιχεί σε μια κατάσταση όπου η εισροή φτάνει σε τόσο υψηλό επίπεδο ή η φύση ενός συμβάντος είναι τόσο έκτακτη ώστε να απαιτείται εξωτερική υποστήριξη, και ειδικότερα υποστήριξη από εξωτερικές αρχές.

⁽¹³⁾ EASO, [Practical recommendations on conducting the personal interview remotely](#) (Πρακτικές συστάσεις για την εξ αποστάσεως διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης), Μάιος 2020· EASO, [Practical recommendations on conducting remote/online registration \(lodging\)](#) [Πρακτικές συστάσεις για τη διενέργεια εξ αποστάσεως/ηλεκτρονικής καταγραφής (υποβολής αιτήσεων)], Ιούνιος 2020.

Όσον αφορά την εισροή, ο αριθμός των αφίξεων δεν αποτελεί το μοναδικό κριτήριο για τον προσδιορισμό του επιπέδου της κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η φύση του όγκου υποθέσεων (εξοικείωση της διοίκησης με το είδος των λόγων υποβολής αίτησης, πιθανή ανάγκη διεθνούς προστασίας), καθώς και η διάρκεια της αυξημένης εισροής. Εάν, για παράδειγμα, μια κατάσταση «κίτρινου» επιπέδου συνεχίζεται για μεγάλο χρονικό διάστημα, ο εξορθολογισμός της διαδικασίας ενδέχεται να μην είναι βιώσιμος. Συνεπώς, μια κατάσταση «κίτρινου» επιπέδου μπορεί να χρειαστεί να αναβαθμιστεί σε κατάσταση «κόκκινου» επιπέδου μετά από μια προκαθορισμένη περίοδο.

Όταν προκύπτει μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης, πρέπει να αναπτυχθεί μια στρατηγική αντιμετώπισης η οποία θα λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της κατάστασης έκτακτης ανάγκης προκειμένου να καθοριστεί ποια πιθανά μέτρα θα ενεργοποιηθούν και/ή με ποια προτεραιότητα.

Ορθή πρακτική: παρουσίαση του σχεδίου σεναρίων σε πίνακα ενεργειών

Το σχέδιο σεναρίων θα πρέπει να περιλαμβάνει τα κύρια χαρακτηριστικά ενός πίνακα ενεργειών. Ένας πίνακας ενεργειών ορίζει τον φορέα που είναι υπεύθυνος για την ενεργοποίηση των μέτρων, καθώς και τον φορέα που είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή των μέτρων σε κάθε σενάριο. Μια αρχή ή μονάδα σε επίπεδο διαχείρισης είναι υπεύθυνη για να καθορίσει ποιο σενάριο ισχύει βάσει των κατώτατων ορίων και, κατά συνέπεια, ποια μέτρα θα εφαρμοστούν βάσει του ενεργοποιημένου σεναρίου. Ο πίνακας ενεργειών χρησιμοποιείται με ευέλικτο τρόπο, επιτρέποντας προσαρμογές σε πραγματικό χρόνο ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις.

Εάν ενεργοποιηθεί το σχέδιο έκτακτης ανάγκης, τότε οι αποφάσεις και η εφαρμογή του σχεδίου καταγράφονται.

Βλ. [Παράρτημα 1. Παράδειγμα πίνακα ενεργειών](#).

Πρότυπο 2. Ένα σχέδιο έκτακτης ανάγκης περιγράφει διάφορα σενάρια αυξημένης εισροής και τα μέτρα που πρέπει να ενεργοποιηθούν σε κάθε σενάριο.

Δείκτες	Δείκτης 2.1. Το σχέδιο σεναρίων καθορίζει πιθανά σενάρια με βάση διαφορετικά κατώτατα όρια εβδομαδιαίων ή μηνιαίων αφίξεων ατόμων που προτίθενται να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας ή άλλα γεγονότα που ενδέχεται να παρεμποδίσουν ή να διαταράξουν σοβαρά τη λειτουργία της διαδικασίας ασύλου.
	Δείκτης 2.2. Το σχέδιο περιγράφει για κάθε σενάριο τα πιθανά μέτρα που πρέπει να ενεργοποιηθούν σύμφωνα με τη στρατηγική αντίδρασης.
	Δείκτης 2.3. Το σχέδιο περιγράφει λεπτομερώς ποιος φορέας είναι υπεύθυνος για κάθε μέτρο και το χρονοδιάγραμμα εντός του οποίου θα πρέπει να εφαρμοστεί το μέτρο.
	Δείκτης 2.4. Υπάρχει μία μονάδα ή ομάδα έκτακτης ανάγκης και ετοιμότητας που φέρει την αποκλειστική ευθύνη για τον καθορισμό του σεναρίου που ισχύει επί του παρόντος με βάση τον αριθμό των αφίξεων κατά τη διάρκεια καθορισμένης περιόδου. Η εν λόγω μονάδα είναι υπεύθυνη για την απόφαση σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που ενεργοποιούνται βάσει του σεναρίου.

	Δείκτης 2.5. Διεξάγεται δραστηριότητα για μια επισκόπηση των κύριων εσωτερικών και εξωτερικών φορέων που θα μπορούσαν να συμμετάσχουν στην εφαρμογή του σχεδίου έκτακτης ανάγκης. Τα στοιχεία επικοινωνίας τους αποθηκεύονται μαζί με το σχέδιο έκτακτης ανάγκης.
--	--

Ορθή πρακτική: ρόλοι και αρμοδιότητες

Πίνακας αρμοδίων, υπολόγων, συμβουλευόμενων και ενημερωμένων (ΑΥΣΕ). Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες μπορούν να καταγράφονται σε έναν πίνακα ΑΥΣΕ, όπου περιγράφεται συνοπτικά η συμμετοχή διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών και ομάδων σε σχέση με την εφαρμογή του σχεδίου έκτακτης ανάγκης και την αντιμετώπιση μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

Βλ. [Παράρτημα 2. Παράδειγμα πίνακα «αρμόδιοι, υπόλογοι, συμβουλευόμενοι και ενημερωμένοι».](#)

Δείκτης	Δείκτης 2.6. Εγχειρίδιο που περιέχει όλες τις πληροφορίες σχετικά με το σχέδιο έκτακτης ανάγκης είναι διαθέσιμο στο προσωπικό όλων των αρχών που συμμετέχουν στο σχέδιο. • Πρόσθετες παρατηρήσεις: Το εγχειρίδιο περιέχει το σχέδιο σεναρίων, τα μέτρα που συνδέονται με καθένα από τα σενάρια, τους αρμόδιους φορείς και έναν κατάλογο επαφών. Ο κατάλογος επαφών περιλαμβάνει τα στοιχεία επικοινωνίας όλων των φορέων που συμμετέχουν στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης. Οι αρμοδιότητες των διαφόρων μελών περιγράφονται και είναι σαφείς σε όλα τα μέλη. Καθορισμένη μονάδα διαχειρίζεται το εγχειρίδιο και το επικαιροποιεί τακτικά. Είναι σημαντικό όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να γνωρίζουν το σχέδιο, καθώς και τα (νέα ή πρόσθετα) καθήκοντα που τους ανατίθενται σε σχέση με τα μέτρα που προβλέπονται στο σχέδιο σεναρίων. Όλες οι αρχές και το προσωπικό που συμμετέχουν στην εφαρμογή του σχεδίου έκτακτης ανάγκης γνωρίζουν και έχουν πρόσβαση στο εγχειρίδιο. Κάθε φορέας έχει πρόσβαση στον κατάλογο και γνωρίζει πώς να προσεγγίσει τους άλλους φορείς. Βλ. Παράρτημα 3. Παράδειγμα καταλόγου ενδιαφερόμενων μερών / επαφών
----------------	--

Ορθή πρακτική: κατάλογοι σημείων ελέγχου στο εγχειρίδιο

Αποτελεί ορθή πρακτική να συμπεριληφθούν στο εγχειρίδιο κατάλογοι σημείων ελέγχου που παρέχουν στα ενδιαφερόμενα μέρη επισκόπηση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων τους για κάθε σενάριο.

Επιχειρησιακή εφαρμογή: η πρακτική εφαρμογή του σχεδίου

Η επιχειρησιακή εφαρμογή αναφέρεται στην πρακτική εφαρμογή του σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης και των μέτρων ετοιμότητας στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου.

Πρότυπο 3. Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης

Ένα ισχυρό σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης μπορεί να υποδεικνύει πότε και ποιοι πόροι θα πρέπει να διατίθενται για την αντιμετώπιση κρίσεων. Στόχος του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης είναι η ενημέρωση σχετικά με την κατάσταση και την ικανότητα των συστημάτων ασύλου και υποδοχής, μεταξύ άλλων και σε περιόδους καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Το σύστημα παρακολουθεί τους αριθμούς και τις τάσεις που σχετίζονται με τους σχετικούς δείκτες του συστήματος ασύλου και υποδοχής. Οι πληροφορίες από το εν λόγω σύστημα, κατόπιν αξιολόγησης από τη μονάδα ή την ομάδα σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης και ετοιμότητας, μπορούν να ενεργοποιήσουν συγκεκριμένα μέτρα έκτακτης ανάγκης. Σε περιόδους έκτακτης ανάγκης, τα τακτικά συστήματα συλλογής πληροφοριών ενδέχεται να πρέπει να συμπληρώνονται από ad hoc μηχανισμούς, όπως πρόσθετους πόρους, ώστε να διασφαλίζεται η συνεχής ροή πληροφοριών. Το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης πρέπει να είναι ψηφιακό για να λειτουργεί αποτελεσματικά.

Ειδικευμένο προσωπικό είναι σε θέση να χρησιμοποιεί το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης και να αναλύει τα δεδομένα προκειμένου να παρέχει επικαιροποιημένη επίγνωση της κατάστασης στην κεντρική αρχή που είναι αρμόδια για τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης. Το σύστημα μπορεί επίσης να παρέχει προβλέψεις σχετικά με πιθανές εξελίξεις για τα συστήματα ασύλου και υποδοχής. Στο πλαίσιο αυτό, ένα ευρύ φάσμα ποσοτικών δεικτών παρακολουθείται τακτικά στο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης.

Ένα πρώτο σύνολο δεικτών αφορά την **τρέχουσα κατάσταση των εθνικών συστημάτων ασύλου και υποδοχής**, όπως είναι οι αριθμοί των αφίξεων και ο αριθμός των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, οι καθυστερήσεις μεταξύ της υποβολής και της καταχώρισης και/ή της κατάθεσης αιτήσεων, η έκδοση αποφάσεων σε πρώτο βαθμό, οι εκκρεμείς υποθέσεις σε πρώτο βαθμό, η ικανότητα υποδοχής και το ποσοστό πληρότητας, τα προφίλ ευαλωτότητας και οι ανθρωπيني πόροι. Οι εν λόγω δείκτες παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση και την ικανότητα του εκάστοτε εθνικού συστήματος ασύλου και υποδοχής.

Ένα δεύτερο σύνολο δεικτών αφορά τους **μεταναστευτικούς παράγοντες** (παράγοντες απώθησης, έλξης και διευκόλυνσης) στις χώρες καταγωγής, στις χώρες διέλευσης και στις χώρες προορισμού. Οι εν λόγω παράγοντες ενδέχεται να συνδέονται με την κατάσταση στις χώρες καταγωγής, όπως είναι η πολιτική κατάσταση, οι φυσικές καταστροφές, οι ελλείψεις τροφίμων και η απειλή (εμφύλιου) πολέμου.

Επιπλέον, ολοκληρωμένα **σενάρια που προβλέπουν τη μεσοπρόθεσμη πρόγνωση** της εθνικής κατάστασης ασύλου και υποδοχής διαμορφώνονται τακτικά, επικαιροποιούνται και

λαμβάνονται υπόψη στον σχεδιασμό σεναρίων και στο σχετικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης. Για τη διατύπωση σεναρίων μεσοπρόθεσμης πρόγνωσης απαιτείται μια ολιστική προσέγγιση, η οποία συνδυάζει ποσοτικές μεθόδους με ποιοτικά δεδομένα.

Το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης απαιτεί διαβούλευση με διαφορετικά (εσωτερικά) ενδιαφερόμενα μέρη ή μονάδες.

Είναι πολύ σημαντικό η μονάδα ή η ομάδα έκτακτης ανάγκης και ετοιμότητας να λαμβάνει εγκαίρως τις απαραίτητες πληροφορίες, ώστε να είναι σε θέση να αξιολογήσει αν πρέπει να ενεργοποιηθούν σχέδια έκτακτης ανάγκης. Στο πλαίσιο ενός συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης, συνιστάται να αναπτυχθεί ένας αριθμητικός ορισμός σε εθνικό επίπεδο σχετικά με το τι θεωρείται κατάσταση έκτακτης ανάγκης η οποία μπορεί να απαιτεί την ενεργοποίηση μέτρων έκτακτης ανάγκης. Τα σημεία ενεργοποίησης και τα κατώτατα όρια θα πρέπει να είναι άρτια προσδιορισμένα, ενώ οι δείκτες θα πρέπει να είναι σαφώς χαρακτηρισμένοι ώστε να είναι δυνατή η έγκαιρη απόκριση. Για παράδειγμα, ένα πιθανό κατώτατο όριο θα μπορούσε να είναι μια ορισμένη αύξηση των αφίξεων κατά τη διάρκεια μιας καθορισμένης περιόδου.

Ο ΕΥΑΑ έχει αναπτύξει ένα σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης και ετοιμότητας (ΣΕΠΕ). Οι δείκτες του ΣΕΠΕ εστιάζουν σε όλα τα βασικά στάδια του ΚΕΣΑ: πρόσβαση στις διαδικασίες, σύστημα υποδοχής, πρωτοβάθμια απόφαση, δείκτες του Δουβλίνου, διαδικασίες προσφυγής και επανεγκατάσταση ⁽¹⁴⁾.

Πρότυπο 3. Θεσπίζεται ισχυρό σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για τον εντοπισμό πιθανών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης ή κρίσεων.

Δείκτες	Δείκτης 3.1. Εφαρμόζεται μηχανισμός εποπτείας για τη συλλογή, την ανάλυση και τη διάδοση δεδομένων που σχετίζονται τουλάχιστον με βασικούς δείκτες για την τρέχουσα κατάσταση των συστημάτων ασύλου και υποδοχής.
	Δείκτης 3.2. Εφαρμόζονται μηχανισμοί, μεταξύ άλλων για την παροχή πρόσθετων πόρων ⁽¹⁵⁾ , ώστε να διασφαλίζεται η απαιτούμενη ροή πληροφοριών σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

⁽¹⁴⁾ Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το αναλυτικό πλαίσιο του ΕΥΑΑ, βλ. Albertinelli et al., *Forecasting asylum-related migration to the European Union, and bridging the gap between evidence and policy*, Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, *Migration Policy Practice*, τόμος Χ, αριθ. 4, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 2020 και τις σελίδες ανάλυσης δεδομένων και έρευνας στον δικτυακό τόπο του ΕΥΑΑ, <https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/data-analysis-and-research>.

⁽¹⁵⁾ Στην πράξη, συχνά η συλλογή δεδομένων ή οι σχετικές διαδικασίες έχουν χαμηλή προτεραιότητα ή παραλείπονται όταν εμφανίζεται κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Αυτό θα μπορούσε να καταστήσει το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης αναποτελεσματικό, καθώς δεν θα αντικατόπτριζε την τρέχουσα κατάσταση. Επομένως, σε τέτοιες περιπτώσεις, πρέπει να διατίθενται και να κατανέμονται πόροι προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχιση της συλλογής δεδομένων και της σχετικής διαδικασίας. Οι σχετικοί πόροι που απαιτούνται εξαρτώνται από το σύστημα πληροφόρησης και έγκαιρης προειδοποίησης κάθε χώρας και περιλαμβάνουν υπαλλήλους καταχώρισης δεδομένων, υπαλλήλους διαχείρισης δεδομένων, αναλυτές δεδομένων ή τους υπευθύνους καταγραφής κ.λπ.

	Δείκτης 3.3. Στο προσωπικό το οποίο έχει λάβει κατάλληλη γενική ενημέρωση και κατάρτιση έχει ανατεθεί σαφώς η ευθύνη για παρακολούθηση του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης, ανάλυση των δεδομένων σχετικά με την κατάσταση σε εθνικό επίπεδο, διάδοση των αποτελεσμάτων στη μονάδα ή την ομάδα έκτακτης ανάγκης και ετοιμότητας και ειδοποίηση των βασικών ενδιαφερόμενων μερών, εάν χρειαστεί.
	Δείκτης 3.4. Η μονάδα ή η ομάδα έκτακτης ανάγκης και ετοιμότητας λαμβάνει εγκαίρως τα δεδομένα, την ανάλυση τους και τις βασικές ειδοποιήσεις, προκειμένου να αξιολογήσει την κατάσταση και να αναπτύξει στρατηγική αντίδρασης σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ενεργοποιηθούν σε συνδυασμό με ένα σχέδιο έκτακτης ανάγκης.
	Δείκτης 3.5. Το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης υποστηρίζει τη διατύπωση ολοκληρωμένων σεναρίων μεσοπρόθεσμης πρόβλεψης τα οποία λαμβάνονται υπόψη για την ανάπτυξη και την επικαιροποίηση του σχεδίου σεναρίων.

Ορθή πρακτική: παρακολούθηση των βασικών δεικτών

Οι βασικοί δείκτες παρακολουθούνται τακτικά και η συχνότητα της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων αυξάνεται σε εβδομαδιαία ή καθημερινή βάση σε περιόδους έκτακτης ανάγκης, ώστε να διασφαλίζεται ότι η μονάδα ή ομάδα έκτακτης ανάγκης και ετοιμότητας και άλλοι φορείς διαχείρισης λαμβάνουν εγκαίρως πληροφορίες, προκειμένου να μπορούν να προσαρμόσουν τη στρατηγική αντιμετώπισης, εάν χρειαστεί.

Πρότυπο 4. Εκπαίδευση και Κατάρτιση

Σε περιόδους «κανονικής λειτουργίας» (δηλαδή στο «πράσινο» επίπεδο κατάστασης έκτακτης ανάγκης) υπάρχουν διαθέσιμες εκπαιδευτικές θεματικές ενότητες και το προσωπικό λαμβάνει ειδική εκπαίδευση και κατάρτιση στους διάφορους τομείς της διαδικασίας ασύλου. Τα εν λόγω μαθήματα κατάρτισης βασίζονται σε εθνικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Το προσωπικό παρακολουθεί τα μαθήματα ανάλογα με την εξειδίκευση που απαιτείται για την εκτέλεση των καθημερινών του καθηκόντων.

Όταν η κατάσταση γίνεται πιο απαιτητική (όταν φτάσει δηλαδή στο «κίτρινο» επίπεδο), το εκπαιδευμένο προσωπικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση διαφορετικών καθηκόντων με βάση την εκπαίδευση που έχει ήδη λάβει. Όταν οι ανάγκες αυξάνονται σε τέτοιο επίπεδο ώστε να προσληφθεί εξωτερικό προσωπικό, τότε διατίθενται πιο ευέλικτες και προσαρμοσμένες εκπαιδευτικές θεματικές ενότητες για να εκπαιδευτεί το προσωπικό γρήγορα και αποτελεσματικά, όπως για παράδειγμα ενότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης για τους χειριστές υποθέσεων σχετικά με τη χρήση προτύπων.

Πρότυπο 4. Διατίθενται προγράμματα εκπαίδευσης και εκπαιδευτικές θεματικές ενότητες προσαρμοσμένα στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Δείκτης	Δείκτης 4.1. Το προσωπικό που θα αναλάβει την παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης έχει οριστεί και είναι άμεσα διαθέσιμο.
	Δείκτης 4.2. Για τα μέλη του προσωπικού που προσλαμβάνονται ή ανακατανέμονται για την υποστήριξη της διαδικασίας κατά τη διάρκεια μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης υπάρχουν διαθέσιμες εκπαιδευτικές θεματικές ενότητες διάρκειας συντομότερης από την κανονική, οι οποίες μπορούν να προσαρμοστούν στα διάφορα στάδια της διαδικασίας ασύλου σε πρώτο βαθμό.

Πρότυπο 5. Εσωτερικός συντονισμός

Ο συντονισμός εντός της εθνικής αρχής ασύλου μεταξύ των εσωτερικών μονάδων και τμημάτων κατά τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχή εφαρμογή του σχεδίου έκτακτης ανάγκης.

Οι μονάδες και τα τμήματα μιας αρχής ασύλου που έχουν την ευθύνη για την εφαρμογή ενός σχεδίου έκτακτης ανάγκης μπορεί να ποικίλλουν ανάλογα με τη συγκεκριμένη δομή και οργάνωση της αρχής. Στη συνέχεια παρατίθενται ορισμένες από τις μονάδες και τα τμήματα που είναι συνήθως υπεύθυνα:

- **Μονάδα/Τμήμα διαχείρισης κρίσεων.** Η εν λόγω μονάδα ή το εν λόγω τμήμα φέρει συνήθως την ευθύνη για την επίβλεψη και τον συντονισμό της εφαρμογής του σχεδίου έκτακτης ανάγκης. Αξιολογεί την κατάσταση, ενεργοποιεί το σχέδιο και διασφαλίζει ότι όλες οι σχετικές υπηρεσίες και το προσωπικό ενημερώνονται και συμμετέχουν στην αντιμετώπιση.
- **Μονάδα/Τμήμα επιχειρήσεων.** Κατά τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, η μονάδα / το τμήμα που δέχεται τη μεγαλύτερη πίεση φέρει και την ευθύνη για την καταχώριση/κατάθεση και την εξέταση (διεξαγωγή των προσωπικών συνεντεύξεων και έκδοση αποφάσεων) των αιτήσεων διεθνούς προστασίας⁽¹⁶⁾. Η μονάδα / το τμήμα επιχειρήσεων μπορεί επίσης να έχει καθήκοντα ασφαλείας, εάν δεν υπάρχει χωριστή μονάδα/τμήμα για την ασφάλεια.
- **Μονάδα/Τμήμα δεδομένων και ανάλυσης.** Η μονάδα / το τμήμα που παρακολουθεί και αναλύει τα δεδομένα πρέπει να παρακολουθεί όλες τις εξελίξεις και τις αλλαγές που αφορούν τους αριθμούς. Η εν λόγω πρακτική θα καθορίσει τον χρόνο εφαρμογής του σχεδίου έκτακτης ανάγκης.
- **Μονάδα/Τμήμα ανθρώπινου δυναμικού.** Κατά τη διάρκεια της περιόδου έκτακτης ανάγκης, το τμήμα ανθρώπινου δυναμικού εξασφαλίζει τα κατάλληλα επίπεδα στελέχωσης, κατάρτισης και υποστήριξης για τους υπαλλήλους που συμμετέχουν στη διαδικασία ασύλου. Μπορεί να προσλαμβάνει πρόσθετο προσωπικό, να παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες και να αντιμετωπίζει ζητήματα ευεξίας του προσωπικού.

⁽¹⁶⁾ Ανάλογα με το εθνικό σύστημα, οι καταχωρίσεις/καταθέσεις αιτήσεων και οι συνεντεύξεις/αποφάσεις μπορούν να διεξάγονται/λαμβάνονται από την ίδια αρχή ή από διαφορετική αρχή.

- **Μονάδα/Τμήμα τεχνολογίας πληροφοριών και διαχείρισης εγκαταστάσεων.** Οι εν λόγω μονάδες ή τμήματα καθορίζουν τις ανάγκες όσον αφορά τον τεχνικό εξοπλισμό και τις υπόλοιπες εγκαταστάσεις. Σε περιόδους «κανονικής λειτουργίας» φέρουν την ευθύνη για την παρακολούθηση όλου του διαθέσιμου εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων που απαιτούνται κατά τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης.
- **Μονάδα/Τμήμα προμηθειών.** Κατά τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, το τμήμα προμηθειών διασφαλίζει ταχείες και αποτελεσματικές διαδικασίες για την εξασφάλιση επαρκούς χώρου εργασίας, γραφικής ύλης και ειδών γραφείου, καθώς και τεχνικού και τυχόν άλλου αναγκαίου εξοπλισμού.
- **Μονάδα/Τμήμα επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων.** Η εν λόγω μονάδα ή τμήμα φέρει την ευθύνη για τη διαχείριση της εσωτερικής και εξωτερικής επικοινωνίας κατά τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Διαβιβάζει πληροφορίες στο προσωπικό, τους αιτούντες και το κοινό. Στον ρόλο αυτόν περιλαμβάνονται οι σχέσεις με τα μέσα ενημέρωσης, οι δημόσιες δηλώσεις και η διασφάλιση συνεπών μηνυμάτων για τη διατήρηση της διαφάνειας και τη διαχείριση της κοινής γνώμης.
- **Νομική μονάδα / Νομικό τμήμα, Μονάδα/Τμήμα πολιτικής, Μονάδα/Τμήμα διαδικασίας ασύλου.** Οι εν λόγω μονάδες ή τμήματα διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο κατά την εφαρμογή ενός σχεδίου έκτακτης ανάγκης. Παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με το νομικό πλαίσιο, τους κανονισμούς, τις διαδικασίες που σχετίζονται με το άσυλο, τη διεκπεραίωση των αιτήσεων και την εποπτεία της συνολικής λειτουργίας της διαδικασίας ασύλου.

Πρότυπο 5. Διασφάλιση του συντονισμού μεταξύ των εσωτερικών μονάδων και τμημάτων εντός της εθνικής αρχής ασύλου.

Δείκτης	Δείκτης 5.1. Υπάρχει εσωτερικός μηχανισμός συντονισμού μεταξύ των διαφόρων μονάδων/τμημάτων της αρχής που συμμετέχουν στην εφαρμογή του σχεδίου έκτακτης ανάγκης. • Πρόσθετες παρατηρήσεις: Ένας εσωτερικός μηχανισμός συντονισμού μεταξύ των διαφόρων μονάδων/τμημάτων που συμμετέχουν στην εφαρμογή ενός σχεδίου έκτακτης ανάγκης μπορεί να περιλαμβάνει διάφορες συνιστώσες και διαδικασίες. Υπάρχουν διαφορετικά μοντέλα για τη διάρθρωση του εν λόγω μηχανισμού. Μια επιλογή είναι να παραμείνουν οι μονάδες / τα τμήματα ως έχουν και να υπάρχει ένας διευθυντής που θα είναι υπεύθυνος για τον συντονισμό της επικοινωνίας. Μια άλλη επιλογή είναι να υπάρχει ένας υπεύθυνος από κάθε μονάδα/τμήμα που θα αναλαμβάνει την επικοινωνία ή, εναλλακτικά, μια ομάδα η οποία θα λαμβάνει αποφάσεις και η οποία θα αποτελείται από προσωπικό από κάθε μονάδα/τμήμα. Η αρχή ασύλου πρέπει να αποφασίσει είτε να δημιουργήσει έναν ειδικό οργανισμό για τον εσωτερικό συντονισμό είτε να χρησιμοποιήσει τον υφιστάμενο. Ανεξάρτητα από την οργανωτική δομή, ο μηχανισμός πρέπει να διευκολύνει την ταχεία λήψη αποφάσεων.
----------------	---

	Παρακάτω παρατίθενται τα κοινά στοιχεία που μπορούν να αποτελέσουν μέρος ενός εσωτερικού μηχανισμού συντονισμού: Δίαυλοι επικοινωνίας: η εσωτερική επικοινωνία μεταξύ μονάδων/ τμημάτων είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση υψηλής ποιότητας και αποτελεσματικότητας κατά την ανταπόκριση σε μια κατάσταση υψηλής εισροής. Δημιουργία επίσημων διαύλων επικοινωνίας, όπως τακτικές συναντήσεις, κατάλογοι διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, πλατφόρμες άμεσης ανταλλαγής μηνυμάτων ή λογισμικό διαχείρισης έργων για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών και της συνεργασίας μεταξύ μονάδων/ τμημάτων. Ανταλλαγή πληροφοριών: εφαρμογή συστημάτων ανταλλαγής πληροφοριών, όπως κοινές βάσεις δεδομένων, αποθετήρια εγγράφων ή πλατφόρμες συνεργασίας, όπου οι μονάδες / τα τμήματα μπορούν να έχουν πρόσβαση και να ενημερώνουν τις σχετικές πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο. Αξιωματικοί σύνδεσμοι: διορισμός αξιωματικών συνδέσμων από κάθε μονάδα/τμήμα, οι οποίοι θα χρησιμεύσουν ως σημεία επαφής για σκοπούς συντονισμού. Οι εν λόγω υπεύθυνοι διευκολύνουν την επικοινωνία, συλλέγουν σχετικές πληροφορίες και διασφαλίζουν την αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των αντίστοιχων μονάδων/ τμημάτων τους. Ανάλογα με το εθνικό πλαίσιο, ο εν λόγω ρόλος μπορεί να ανατεθεί στον επικεφαλής του τμήματος / της μονάδας. Υποβολή εκθέσεων: η έγκαιρη υποβολή εκθέσεων διευκολύνει τον συντονισμό, επιτρέπει τον έγκαιρο εντοπισμό ζητημάτων και στηρίζει τη λήψη αποφάσεων σε ανώτερα επίπεδα. Μέτρηση των επιδόσεων: καθορισμός βασικών δεικτών για τις επιδόσεις και μετρήσεων για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του μηχανισμού συντονισμού. Παρακολούθηση και αξιολόγηση των εν λόγω μετρήσεων, προκειμένου να βελτιωθεί ο εντοπισμός των δυνατών και αδύνατων σημείων και να εφαρμοστούν προσαρμογές και βελτιώσεις ανάλογα με τις ανάγκες.
	Δείκτης 5.2. Ο εκπρόσωπος του μηχανισμού εσωτερικού συντονισμού υποβάλλει εκθέσεις τόσο σε ανώτερες όσο και σε κατώτερες βαθμίδες του οργανισμού.

Ορθή πρακτική: ιεραρχική δομή κατά τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης

Στην αρχή της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, η ιεραρχική δομή του οργανισμού δεν χρειάζεται να αλλάξει, υπό την έννοια ότι η κανονική ιεραρχία μπορεί να αντιμετωπίσει την κατάσταση και να θέσει σε λειτουργία τον μηχανισμό συντονισμού. Εάν η κατάσταση έκτακτης ανάγκης συνεχιστεί, συνιστάται η δημιουργία μιας νέας δομής, για παράδειγμα μιας νέας μονάδας, ή η χρήση μιας ειδικής (προκαθορισμένης) μονάδας ή τμήματος για τον συντονισμό της απόκρισης. Η εν λόγω μονάδα μπορεί να εξοικονομήσει χρόνο και να περιορίσει τη γραφειοκρατία.

Πρότυπο 6. Εξωτερικός συντονισμός και επικοινωνία

Για να μπορέσουν να διαχειριστούν καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, οι αρχές ασύλου εξαρτώνται από τη συνεργασία με διάφορους εξωτερικούς φορείς, όπως είναι οι αρχές υποδοχής και μετανάστευσης, οι επιτροπές προσφυγών, οι αρχές ασφαλείας, οι περιφερειακές και τοπικές αρχές, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και οι εθελοντές. Προκειμένου οι αρχές υποδοχής να είναι σε θέση να διαχειρίζονται καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, είναι σημαντικός ο συντονισμός με όλους τους εξωτερικούς φορείς. Σκοπός του συντονισμού είναι η επιστράτευση και αξιοποίηση των συνολικών διαθέσιμων πόρων με τον αποτελεσματικότερο δυνατό τρόπο για τη διαχείριση της συγκεκριμένης κατάστασης.

Η αρχή της συνεργασίας σημαίνει ότι όλες οι αρχές και οι οργανισμοί έχουν μια σαφώς καθορισμένη ευθύνη εντός του ευρύτερου πλαισίου συνεργασίας, προκειμένου να διασφαλίζεται ο καλύτερος δυνατός συντονισμός και η καλύτερη δυνατή χρήση των πόρων. Ένα γενικό πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των αρχών μπορεί να καθοριστεί από την αρμόδια πολιτική ή διοικητική αρχή. Για λεπτομερέστερες ρυθμίσεις, καθώς και όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ άλλων ενδιαφερόμενων μερών, απαιτείται η συνεργασία κατά την εκπόνηση του σχεδίου έκτακτης ανάγκης.

Κατά την εκπόνηση του σχεδίου, συνιστάται στις αρχές να διεξάγουν ευρεία έρευνα σχετικά με το ποια θεσμικά όργανα θα μπορούσαν να συμβάλουν στην επίτευξη των καθορισμένων στόχων με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο. Συνιστάται επίσης να συνεργάζονται κατά περιόδους με το γραφείο του υπουργού ή του υφυπουργού αρμόδιου για θέματα ασύλου κατά τη διάρκεια της «κανονικής λειτουργίας», ως συνήθη πρακτική. Σκοπός της εν λόγω συνεργασίας είναι να εξηγήσει τους υφιστάμενους μηχανισμούς εποπτείας, τα σχέδια έκτακτης ανάγκης και τις ανάγκες της διοίκησης σε περιόδους έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών σε περίπτωση μη κάλυψης των αναγκών. Με αυτόν τον τρόπο θα εξασφαλιστεί η πλήρης κατανόηση της κατάστασης από τους αρμοδίους σε πολιτικό επίπεδο και θα καταστεί δυνατή η ταχεία ανάληψη δράσης όταν υπάρξει εισροή.

Πρότυπο 6. Όλα τα εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη που συμμετέχουν στην αντιμετώπιση μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης ενεργούν με συντονισμένο τρόπο και διασφαλίζεται η επικοινωνία μεταξύ τους.

Δείκτες	Δείκτης 6.1. Κάθε αρχή που συμμετέχει στην εφαρμογή του σχεδίου έκτακτης ανάγκης έχει σαφώς καθορισμένα καθήκοντα και αρμοδιότητες. • Πρόσθετες παρατηρήσεις: Να λαμβάνεται υπόψη ότι τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των αρχών ενδέχεται να αλλάξουν κατά τη διάρκεια της υλοποίησης λόγω της αξιολόγησης και της επικαιροποίησης του σχεδίου. Παρά ταύτα, τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες θα πρέπει να είναι πάντα σαφή.
	Δείκτης 6.2. Έχουν θεσπιστεί δίαυλοι επικοινωνίας μεταξύ των διαφόρων αρχών.
	Δείκτης 6.3. Έχουν θεσπιστεί δίαυλοι επικοινωνίας με τους αιτούντες διεθνή προστασία, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, τα μέσα ενημέρωσης και το κοινό.

Προσωπικές και υλικές ικανότητες αναβάθμισης

Για την αντιμετώπιση μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης απαιτείται ένα εθνικό σύστημα ασύλου το οποίο είναι σε θέση να αναβαθμίσει ταχέως τις ικανότητές του στον τομέα του ασύλου, μεταξύ άλλων αυξάνοντας το ανθρώπινο δυναμικό του και τις υλικές του ικανότητες.

Όσον αφορά την αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού, το εθνικό σύστημα ασύλου μπορεί να συστήσει ομάδες εφεδρείας εσωτερικού και/ή εξωτερικού προσωπικού και να εφαρμόσει μια διαδικασία ταχείας πρόσληψης προσωρινών υπαλλήλων.

Ομοίως, ο σχεδιασμός για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου περιλαμβάνει τη διασφάλιση ύπαρξης επαρκών υλικών αποθεμάτων για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων γεγονότων που ενδέχεται να προκύψουν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

Πρότυπο 7. Ανθρώπινοι πόροι

Καθιερώνονται ροές εργασίας για την ταχεία αύξηση του εργατικού δυναμικού. Οι εν λόγω ροές εργασίας μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές, όπως για παράδειγμα ροές εργασίας για την εσωτερική ανακατανομή του προσωπικού σε μονάδες που βρίσκονται υπό πίεση, την απόσπαση προσωπικού από άλλες εθνικές αρχές, την ταχεία πρόσληψη προσωρινού προσωπικού μέσω συμβάσεων-πλαισίων και την πρόσληψη προσωπικού από εξωτερικές ομάδες εφεδρείας.

Τα εν λόγω μέτρα μπορούν να ενσωματωθούν στο σχέδιο σεναρίων που ορίζεται **Error! Reference source not found.**, δηλαδή ως μέτρα αντίδρασης που ενεργοποιούνται σε ένα δεδομένο σενάριο. Για παράδειγμα, το σχέδιο σεναρίων θα μπορούσε να προβλέπει ότι:

- σε ένα σενάριο «πράσινου» επιπέδου (δηλαδή στο πλαίσιο της κανονικής λειτουργίας) δεν απαιτείται αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού·
- σε ένα σενάριο «κίτρινου» επιπέδου, ενεργοποιείται η ανακατανομή του εσωτερικού προσωπικού και, εάν χρειαστεί, η απόσπαση του προσωπικού σε μονάδες που βρίσκονται υπό πίεση·
- σε ένα σενάριο «κόκκινου» επιπέδου, ενεργοποιούνται εξωτερικές προσλήψεις, επιπλέον της εσωτερικής ανακατανομής και απόσπασης προσωπικού.

Είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ότι, για όλα αυτά τα μέτρα, η αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού προϋποθέτει την ενίσχυση της ίδιας της μονάδας ανθρώπινου δυναμικού.

Πρότυπο 7. Εφαρμόζεται ροή εργασιών η οποία επιτρέπει την ταχεία αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού που απαιτείται για την εφαρμογή του σχεδίου έκτακτης ανάγκης.

Δείκτες	Δείκτης 7.1. Εφαρμόζεται ροή εργασιών η οποία επιτρέπει την ταχεία και προσωρινή ανακατανομή του προσωπικού. • Πρόσθετες παρατηρήσεις: Μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης μπορεί να οδηγήσει σε μετατόπιση των προτεραιοτήτων και σε αιφνίδια ανάγκη για πρόσθετο εργατικό δυναμικό για ορισμένα ειδικά καθήκοντα. Για την αντιμετώπιση των εν λόγω αναγκών, μπορούν να εισαχθούν ροές εργασίας που επιτρέπουν την ταχεία ανακατανομή του προσωπικού στα καθήκοντα προτεραιότητας. Η εν λόγω ευελιξία μπορεί να προστεθεί στα καθηκοντολόγια, με διατάξεις που προβλέπουν ότι το ενδιαφερόμενο προσωπικό μπορεί να έχει διευρυμένο ή μεταβαλλόμενο ρόλο σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Δείκτης 7.2. Εφαρμόζεται ροή εργασιών η οποία επιτρέπει αποσπάσεις από άλλες εθνικές αρχές. • Πρόσθετες παρατηρήσεις: Η αποφαινόμενη αρχή θα μπορούσε να συνάψει συμφωνίες με άλλες εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, φορέων όπως είναι το γραφείο εργασίας, οι ένοπλες δυνάμεις και οι τελωνειακές αρχές, για την παροχή στήριξης για διοικητικά καθήκοντα. Δείκτης 7.3. Εφαρμόζεται διαδικασία για την ταχεία πρόσληψη προσωρινού προσωπικού μέσω συμβάσεων-πλαισίων. • Πρόσθετες παρατηρήσεις: Η πρόσληψη προσωρινού προσωπικού αποτελεί κρίσιμη συνιστώσα του σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης. Μπορεί να καταρτιστεί εκ των προτέρων ένας κατάλογος των πιθανών προφίλ θέσεων εργασίας που απαιτούνται σε περίπτωση ενεργοποίησης του σχεδίου έκτακτης ανάγκης. Οι συμβάσεις-πλαίσια είναι μόνο για ορισμένη και όχι για αόριστη διάρκεια. Η διαδικασία ταχείας πρόσληψης θα πρέπει να ολοκληρώνεται εγκαίρως. Η πρόσληψη προσωρινού προσωπικού μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διάφορους σκοπούς, για παράδειγμα για την παροχή πρόσθετου εργατικού δυναμικού για τα βασικά καθήκοντα ή για την ανάληψη βασικών καθηκόντων με σκοπό την αποδέσμευση υφιστάμενου προσωπικού για πιο εξειδικευμένα καθήκοντα.
----------------	--

	Οι εθνικές αρχές έχουν επίσης τη δυνατότητα να ζητήσουν στήριξη από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (ΕΥΑΑ) και πιο συγκεκριμένα να επωφεληθούν από τη στήριξη της ήδη συσταθείσας εφεδρικής δύναμης επέμβασης για το άσυλο του ΕΥΑΑ. Πρόκειται για δεξαμενή 500 εμπειρογνομόνων των κρατών μελών οι οποίοι μπορούν να αξιοποιηθούν σε περίπτωση δυσανάλογης πίεσης στο σύστημα ασύλου και υποδοχής ενός κράτους μέλους. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ μπορούν να λάβουν έγκαιρα τη στήριξη της εφεδρικής δύναμης επέμβασης για το άσυλο το συντομότερο δυνατό μόλις προκύψει ανάγκη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι η εν λόγω στήριξη είναι δυνατή βάσει του εθνικού τους νομικού πλαισίου.
--	---

Ορθή πρακτική: κατάλογος προσδιορισμένων καθηκόντων και προφίλ

Αποτελεί ορθή πρακτική να υπάρχει ένας κατάλογος προσδιορισμένων καθηκόντων και προφίλ που μπορούν να ενσωματωθούν γρήγορα για την υποστήριξη της εθνικής διοίκησης.

	Δείκτης 7.4. Όταν χρησιμοποιούνται δεξαμενές εφεδρείας εξωτερικών εμπειρογνομόνων, υπάρχει μια ροή εργασίας η οποία επιτρέπει τη στελέχωση. • Πρόσθετες παρατηρήσεις: Δημιουργία ομάδας εφεδρείας εξωτερικού προσωπικού η οποία αποτελείται από εμπειρογνώμονες που μπορούν να αξιοποιηθούν άμεσα ή σε σύντομο χρονικό διάστημα. Η ομάδα μπορεί να περιλαμβάνει διαφορετικά προφίλ εμπειρογνομόνων, ορισμένοι από τους οποίους ειδικεύονται σε ορισμένους τομείς (π.χ. έμφυλη βία). Η ομάδα μπορεί να περιλαμβάνει ιδίως πρώην μέλη του προσωπικού της αποφαινόμενης αρχής. Τα πρώην μέλη του προσωπικού μπορεί να έχουν αποχωρήσει οικειοθελώς από την αποφαινόμενη αρχή ή να έχουν μετατεθεί σε άλλες αρχές μετά από επαγγελματική εξέλιξη και σταδιοδρομία. Η ομάδα μπορεί επίσης να περιλαμβάνει προσωπικό το οποίο συνταξιοδοτήθηκε προσφάτως, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει υπερβεί το νόμιμο όριο ηλικίας εργασίας. Η ομάδα δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει πρώην μέλη του προσωπικού τα οποία αποχώρησαν από την αποφαινόμενη αρχή λόγω πειθαρχικών μέτρων. Τα μέλη του εξωτερικού προσωπικού θα πρέπει να έχουν λάβει επαρκή κατάρτιση κατά τον χρόνο της υπηρεσίας τους στην αποφαινόμενη αρχή και επίσης, εάν χρειαστεί, κατά την πρόσληψή τους από την ομάδα εμπειρογνομόνων, ώστε να είναι σε θέση να εκτελέσουν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται στο πλαίσιο του σχεδίου έκτακτης ανάγκης.
--	--

Πρότυπο 8. Χώροι εργασίας

Πρότυπο 8. Μπορεί να διατεθεί πρόσθετος χώρος εργασίας (συμπεριλαμβανομένης της αυξημένης δυνατότητας για εξ αποστάσεως εργασία ή διεξαγωγή συνεντεύξεων) σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Δείκτης	Δείκτης 8.1. Η αρχή έχει εικόνα όλων των διαθέσιμων χώρων εργασίας σε κάθε δεδομένη ημέρα.
----------------	---

Ορθή πρακτική: ψηφιακή επισκόπηση των διαθέσιμων χώρων εργασίας

Χρήση εργαλείου ΤΠ για την παρακολούθηση όλων των διαθέσιμων χώρων εργασίας και καθορισμός υπεύθυνων ατόμων για την παρακολούθηση. Την ευθύνη φέρει συνήθως η μονάδα / το τμήμα πληροφορικής και διαχείρισης εγκαταστάσεων.

Δείκτης	Δείκτης 8.2. Εφαρμόζονται λύσεις για την αύξηση της χωρητικότητας των υφιστάμενων εγκαταστάσεων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. • Πρόσθετη παρατήρηση: Εφαρμόζεται σχέδιο που επιτρέπει προσωρινές λύσεις όσον αφορά τον χώρο εργασίας για το προσωπικό σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, όπως η χρήση κοντέινερ ή η χρήση χώρου που διαχειρίζονται άλλοι οργανισμοί.
----------------	---

Ορθή πρακτική: δυνατότητες εξ αποστάσεως εργασίας

Η εξ αποστάσεως εργασία, για παράδειγμα από το σπίτι, αποτελεί αποτελεσματική λύση εάν υπάρχει πρόβλημα διαθέσιμου χώρου εργασίας κατά τη διάρκεια κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Σε αυτή την περίπτωση, η διοίκηση πρέπει να είναι έτοιμη να παρέχει υποστήριξη και εξοπλισμό ΤΠ στο προσωπικό.

Ορθή πρακτική: χρήση προσωρινών εγκαταστάσεων

Οι συμβάσεις προμήθειας έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή, ώστε η διοίκηση να είναι έτοιμη να αποκτήσει αμέσως προσωρινές εγκαταστάσεις, όπως κοντέινερ. Επιπλέον, μπορούν να πραγματοποιηθούν επαφές με άλλες κυβερνητικές υπηρεσίες, οι οποίες ενδέχεται να είναι σε θέση να παραχωρήσουν διαθέσιμο χώρο εργασίας.

Δείκτες	Δείκτης 8.3. Υπάρχει σχέδιο για την ανάπτυξη πιο μόνιμων λύσεων, όπως τα νέα κτίρια, σε περίπτωση που η κατάσταση έκτακτης ανάγκης συνεχιστεί πέραν μιας σύντομης περιόδου.
----------------	--

Ορθή πρακτική: χρήση κοντέινερ

Τα κοντέινερ χρησιμοποιούνται για ένα έτος το πολύ. Πέραν αυτού του χρονικού διαστήματος, η διοίκηση θα πρέπει να παρέχει δομικά σταθερό χώρο εργασίας σε μια σταθερή δομή για το προσωπικό.

Πρότυπο 9. Διαδικασίες προμηθειών

Η ικανότητα για ταχεία έναρξη διαδικασιών προμηθειών, εντοπισμό κατάλληλων προμηθευτών ή παρόχων υπηρεσιών, αποτελεσματική διαπραγμάτευση συμβάσεων και κινητοποίηση των αναγκαίων πόρων είναι ζωτικής σημασίας για ένα αποτελεσματικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης. Οι ταχείες διαδικασίες προμηθειών είναι ιδιαίτερα σημαντικές για τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης σε πολλούς διαφορετικούς τομείς, όπως είναι ο χώρος εργασίας, ο τεχνικός εξοπλισμός, η γραφική ύλη και τα είδη γραφείου και οι υπηρεσίες διερμηνείας.

Πρότυπο 9. Οι ταχείες διαδικασίες προμηθειών μπορούν να εφαρμοστούν σε περίπτωση κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

Δείκτες	Δείκτης 9.1. Υπάρχουν συμβάσεις-πλαίσια με εφαρμοστέα πρότυπα, για παράδειγμα όσον αφορά τον χώρο εργασίας, τα κοντέινερ, τον εξοπλισμό ΤΠ και τους προσωρινά απασχολούμενους για ταχείες διαδικασίες προμηθειών που διασφαλίζουν ευέλικτη, βραχυπρόθεσμη ανταπόκριση στις ανάγκες που προκύπτουν κατά τη διάρκεια κατάστασης έκτακτης ανάγκης.
	Δείκτης 9.2. Υπάρχουν εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές για το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για τη διεξαγωγή των διαδικασιών προμηθειών. Οι κατευθυντήριες γραμμές περιγράφουν τις λεπτομέρειες και τους τρόπους ενεργοποίησης των συμβάσεων-πλαίσιας κατά τη διάρκεια των ταχειών διαδικασιών προμηθειών.
	Δείκτης 9.3. Το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για τη διεξαγωγή των διαδικασιών προμηθειών είναι εκπαιδευμένο και έτοιμο να δράσει σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Ορθή πρακτική: συμβάσεις-πλαίσια

Οι συμβάσεις-πλαίσια είναι σε ισχύ και έτοιμες να ενεργοποιηθούν σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Οι εν λόγω συμβάσεις θα μπορούσαν να αφορούν, για παράδειγμα, την απαραίτητη γραφική ύλη και τα είδη γραφείου σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Πρότυπο 10. Τεχνικός εξοπλισμός

Πρότυπο 10. Ο απαραίτητος τεχνικός εξοπλισμός μπορεί να διατεθεί ταχέως σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Δείκτες	Δείκτης 10.1. Η υποδομή ΤΠΕ είναι λειτουργική και ασφαλής και περιλαμβάνει αξιόπιστη σύνδεση στο διαδίκτυο, Wi-Fi, δίκτυο κινητής τηλεφωνίας και δορυφορική σύνδεση.
	Δείκτης 10.2. Εφαρμογή διατάξεων για την αύξηση της χωρητικότητας της υποδομής ΤΠΕ σε περίπτωση κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Η εν λόγω αύξηση μπορεί να περιλαμβάνει υλικό, όπως υπολογιστές, εκτυπωτές, σαρωτές, καθώς και λογισμικό και μια αξιόπιστη και ασφαλή σύνδεση στο διαδίκτυο.

Πρότυπο 11. Υπηρεσίες διερμηνείας

Πρότυπο 11. Ο απαραίτητος υπηρεσίες διερμηνείας μπορούν να διατεθούν γρήγορα σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Δείκτες	Δείκτης 11.1. Διατίθεται ενημερωμένος κατάλογος υπηρεσιών διερμηνείας με λεπτομερή στοιχεία για την ικανότητα των υπηρεσιών και τα προσόντα των διερμηνέων.
	Δείκτης 11.2. Ένα σαφές σχέδιο περιγράφει λεπτομερώς τον τρόπο αύξησης της ικανότητας των υπηρεσιών διερμηνείας σε περίπτωση κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

Ορθή πρακτική: εξ αποστάσεως διερμηνεία

Η εξ αποστάσεως διερμηνεία είναι διαθέσιμη από διάφορους κόμβους σε όλη τη χώρα.

Αξιολόγηση και δοκιμή του σχεδίου

Το σχέδιο έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να επικαιροποιείται τακτικά και να δοκιμάζεται στην πράξη. Τα δεδομένα από την αξιολόγηση της διαδικασίας που διεξάγεται από εσωτερικά ή εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη ενδέχεται να προσφέρουν πολύτιμες πληροφορίες οι οποίες μπορούν να εμβαθύνουν τη διαδικασία αξιολόγησης του σχεδίου έκτακτης ανάγκης.

Συνιστάται η τακτική διενέργεια αξιολόγησης, ακόμη κι αν δεν έχει προκύψει κατάσταση αυξημένης εισροής. Η εν λόγω διαδικασία θα βοηθήσει στην αναγνώριση κενών και ελλείψεων και στον εντοπισμό τυχόν αλλαγών που έχουν επέλθει από τότε που καταρτίστηκε το σχέδιο (π.χ. θεσμικές και νομοθετικές τροποποιήσεις). Η αξιολόγηση θα βοηθήσει την αρχή να προβεί στις απαραίτητες αλλαγές στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης για μελλοντικές αντιδράσεις.

Εκτός από τις περιοδικές αναθεωρήσεις, πρέπει να διενεργείται αξιολόγηση κάθε φορά που ενεργοποιείται το σχέδιο έκτακτης ανάγκης. Στόχος της εν λόγω αξιολόγησης είναι να διαπιστωθεί κατά πόσον τα μέτρα του σχεδίου επέφεραν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Εάν τα μέτρα δεν επέφεραν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, η αξιολόγηση θα αποκαλύψει τους λόγους.

Πρότυπο 12. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των σχεδίων

Πρότυπο 12. Έχουν θεσπιστεί κατευθυντήριες γραμμές που περιγράφουν λεπτομερώς την αξιολόγηση του σχεδίου.

Δείκτες	Δείκτης 12.1. Η εφαρμογή του σχεδίου έκτακτης ανάγκης αξιολογείται τακτικά.
	Δείκτης 12.2. Διενεργείται σε τακτική βάση πρακτική δοκιμή του σχεδίου έκτακτης ανάγκης.
	Δείκτης 12.3. Στις κατευθυντήριες γραμμές του σχεδίου προβλέπεται μηχανισμός ανατροφοδότησης. Πρόσθετες παρατηρήσεις: Το σχέδιο έκτακτης ανάγκης περιέχει ενότητα σχετικά με τον μηχανισμό ανατροφοδότησης και τα αποτελέσματα των αντληθέντων διδαγμάτων κοινοποιούνται σε όλο το αρμόδιο προσωπικό. Μπορούν να καθιερωθούν διάφορες μέθοδοι για τη συλλογή ανατροφοδότησης, όπως είναι η διοργάνωση συνεδριάσεων και η διεξαγωγή ερευνών. Η δομή μπορεί να εξαρτάται από το αν οι πληροφορίες συλλέγονται εντός της αρχής ή αν προέρχονται από εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη. Συνιστάται η ανάπτυξη συστήματος το οποίο θα βοηθά στη συλλογή και ανάλυση νέων πληροφοριών από την εφαρμογή του σχεδίου. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης θα πρέπει να κοινοποιούνται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Δείκτης 12.4. Διασφαλίζεται η τακτική προσαρμογή του σχεδίου.

- **Πρόσθετες παρατηρήσεις:** Δεδομένου ότι οι κίνδυνοι και η εκτίμηση των κινδύνων μπορούν να αλλάξουν με την πάροδο του χρόνου, το σχέδιο έκτακτης ανάγκης πρέπει να προσαρμόζεται αναλόγως. Οι κανόνες για την προσαρμογή θα πρέπει να καθορίζονται στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης και θα πρέπει να βασίζονται στα αποτελέσματα της ανάλυσης των διδαγμάτων που αντλήθηκαν. Οι αλλαγές πρέπει να εφαρμόζονται από όλους τους σχετικούς φορείς.

Κατά την εφαρμογή των αλλαγών, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και άλλοι σχετικοί παράγοντες, όπως η ικανότητα της αρχής και τυχόν νομικές επιπτώσεις. Εάν οι αρχές δεν ακολουθήσουν τις εν λόγω προσαρμογές, η πρακτική εφαρμογή του σχεδίου ενδέχεται να μην πραγματοποιηθεί σωστά και η αποφαινόμενη αρχή ενδέχεται να μην είναι σε θέση να εκτελέσει τα κατάλληλα μέτρα αντιμετώπισης κατά τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Αυτό μπορεί να συμβεί, για παράδειγμα, εάν η νέα νομοθεσία αλλάξει την αρχή που είναι αρμόδια για τις εγκαταστάσεις υποδοχής έκτακτης ανάγκης από μια τοπική αρχή σε μια περιφερειακή αρχή. Σε αυτή την περίπτωση, εάν το σχέδιο έκτακτης ανάγκης δεν τροποποιηθεί, είναι πιθανό να υπάρξει περιττή επικοινωνία με τις προηγούμενες αρμόδιες τοπικές αρχές, η οποία θα καθυστερήσει την ταχεία εξυπηρέτηση των αιτούντων.

Σε ένα άλλο σενάριο, μια πρακτική δοκιμή μπορεί να αποκαλύψει ότι ο υφιστάμενος κατάλογος των εφεδρικών μελών προσωπικού δεν είναι επικαιροποιημένος και ότι το αρμόδιο προσωπικό δεν μπορεί να επικοινωνήσει απευθείας με τα περισσότερα από τα άτομα που περιλαμβάνονται στον κατάλογο διότι τα στοιχεία επικοινωνίας τους (όπως οι αριθμοί τηλεφώνου και οι διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) δεν είναι σωστά. Ο εν λόγω κατάλογος θα πρέπει να επικαιροποιείται με τα σωστά στοιχεία επικοινωνίας και θα πρέπει να κοινοποιείται σε όλες τις αρμόδιες αρχές. Οι εν λόγω προσαρμογές θα πρέπει να παρακολουθούνται από όλους τους αρμόδιους φορείς. Οποιοσδήποτε αλλαγές πραγματοποιούνται θα πρέπει να αυξάνουν την ετοιμότητα της αρχής και όχι να τη μειώνουν.

Ορθή πρακτική: κοινές ασκήσεις, εργαστήριο και προσομοιώσεις

Διεξαγωγή κοινών ασκήσεων, εργαστηρίων και προσομοιώσεων για την πρακτική δοκιμή του σχεδίου έκτακτης ανάγκης τουλάχιστον μία φορά ανά διετία.

Μια κοινή άσκηση προσομοίωσης επικεντρώνεται στη δοκιμή και τη βελτίωση της αντίδρασης σε μια εισροή έκτακτης ανάγκης, η οποία φθάνει σε καθορισμένο σημείο διέλευσης των συνόρων. Στη συνέχεια, περιγράφεται μια προσομοίωση σεναρίου.

Ανάπτυξη σεναρίου. Οι διοργανωτές της άσκησης δημιουργούν ένα σενάριο, το οποίο προσομοιώνει υψηλή εισροή που φτάνει σε συγκεκριμένο σημείο διέλευσης των συνόρων. Το σενάριο περιλαμβάνει λεπτομέρειες όπως ο αριθμός και τα δημογραφικά στοιχεία των αιτούντων άσυλο που φθάνουν και τυχόν άμεσες ανάγκες που ενδέχεται να έχουν.

Επιλογή και προετοιμασία των συμμετεχόντων. Εκπρόσωποι των αρμόδιων ενδιαφερόμενων μερών που συμμετέχουν στην αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης καλούνται να συμμετάσχουν στην προσομοίωση. Διεξάγονται συναντήσεις προγραμματισμού της άσκησης για τον καθορισμό των στόχων, των ρόλων και των αρμοδιοτήτων για κάθε συμμετέχοντα.

Εκτέλεση προσομοίωσης. Η άσκηση προσομοίωσης λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια καθορισμένης περιόδου, η οποία συνήθως διαρκεί μερικές ημέρες. Μπορεί να περιλαμβάνει συνδυασμό συζητήσεων σχετικά με την προσομοιωμένη κατάσταση έκτακτης ανάγκης (άσκηση επί χάρτου), ασκήσεις στρατηγείου και δραστηριότητες πεδίου. Οι συμμετέχοντες αναλαμβάνουν τους αντίστοιχους ρόλους τους και συνεργάζονται για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει η κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Ένα παράδειγμα πρακτικής δοκιμής θα ήταν η εκτέλεση προσομοίωσης για διαδικαστικά θέματα. Η εν λόγω προσομοίωση θα μπορούσε, για παράδειγμα, να πραγματοποιηθεί στη φάση της καταχώρισης/κατάθεσης της αίτησης, προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσον τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι προετοιμασμένα να διαχειριστούν τον αριθμό των αιτούντων στο σενάριο και να κατευθύνουν τους αιτούντες στην εφαρμοστέα διαδικασία (π.χ. την ταχεία διαδικασία ή την προτεραιοποίηση ορισμένων αιτήσεων). Ένα άλλο παράδειγμα θα μπορούσε να περιλαμβάνει δοκιμή αντοχής του κόμβου διερμηνείας, συγκεκριμένα κατά πόσον η υλικοτεχνική και πληροφοριακή εγκατάσταση του κόμβου μπορεί να λειτουργήσει κατά τη διάρκεια μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης όταν διεξάγεται αυξημένος αριθμός εξ αποστάσεως συνεντεύξεων.

Παράρτημα 1. Παράδειγμα πίνακα ενεργειών

Ενέργεια	Ποια αρχή είναι υπεύθυνη για τη λήψη απόφασης σχετικά με την έναρξη της ενέργειας;	Ποια αρχή ή ποιες αρχές είναι υπεύθυνες για τη διεξαγωγή της ενέργειας;	Πότε θα αποφασιστεί η έναρξη της ενέργειας;	Πότε θα ολοκληρωθεί η ενέργεια;
1. <i>π.χ. εφαρμογή συστήματος διαλογής, ανακατανομή εσωτερικού προσωπικού σε μονάδες υπό πίεση</i>				
2.				
3.				
4.				
...				

Παράρτημα 2. Παράδειγμα πίνακα «αρμόδιοι, υπόλογοι, συμβουλευόμενοι και ενημερωμένοι»

Καθήκοντα (παραδείγματα)	Υπουργείο Εσωτερικών	Αρχή ασύλου	Αρχή καταχώρισης	Εταίρος υλοποίησης
Σχεδιασμός				
Πρόληψη				
Αντιμετώπιση				
Α: Αρμόδιοι Οι φορείς οι οποίοι εκτελούν τις εργασίες για την ολοκλήρωση του έργου.	Υ: Υπόλογοι Τα πρόσωπα που είναι τελικά υπεύθυνα για την ορθή και εμπεριστατωμένη ολοκλήρωση του καθήκοντος, τα πρόσωπα που διασφαλίζουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του καθήκοντος και τα οποία αναθέτουν εργασία στους αρμόδιους φορείς.			
Σ: Συμβουλευόμενοι Εκείνοι των οποίων ζητείται η γνώμη, συνήθως εμπειρογνώμονες επί του θέματος, και με τους οποίους υπάρχει αμφίδρομη επικοινωνία.	Ε: Ενημερωμένοι Εκείνοι που ενημερώνονται σχετικά με την πρόοδο, συχνά μόνο μετά την ολοκλήρωση του καθήκοντος ή του παραδοτέου και με τους οποίους υπάρχει μόνο μονόδρομη επικοινωνία.			

Παράρτημα 3. Παράδειγμα καταλόγου ενδιαφερόμενων μερών / επαφών

Υποομάδα εν- διαφερόμενων μερών	Όνομα ενδι- αφερόμενου μέρους	Ρόλος στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης	Σημείο επαφής	Διαθεσι- μότητα	Αναπλη- ρωματικό σημείο επαφής	Διαθεσιμότητα αναπληρωματικού σημείου επαφής
Κυβερνητική/διοικητική αρχή						
Υπουργεία						
Αρχές/ Υπηρεσίες						
Αρχές ασύλου						
Αποφαινόμενη αρχή						
Αρχή καταχώρισης						
Επιχειρησιακοί εταίροι						
Ιδιωτικές εταιρείες / υπεργολάβοι						
Ανθρωπιστικές οργανώσεις						
Κοινωνία των πολιτών, άλλες αρχές και εταίροι						
Ανθρωπιστικές οργανώσεις						
Διεθνείς οργανισμοί						

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

